

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/229740,Ewa-Wojcicka-Andrzej-Romocki-19231944.html>
26.02.2026, 15:54

Ewa Wójcicka: Andrzej Romocki (1923-1944)

Poległ w Powstaniu Warszawskim, dowodząc 2. kompanią „Rudy” w batalionie „Zośka”. Kilkukrotnie ranny, walczył na Woli, Starym Mieście i Czerniakowie. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari i dwukrotnie (za życia i pośmiertnie) Krzyżem Walecznych.

[Młodzież](#) [Okupacja niemiecka](#) [Powstanie Warszawskie](#)

15.09

„Wspaniały organizator i doskonały dowódca, potrafił łączyć w sobie młodzieńczą chęć czynu z dojrzałą kontrolą działania. Młoda — niemal dziecinna twarz. Jasne oczy i zdecydowany profil — wszystko składa się na obraz, który wycisnął potężne piętno na całości Batalionu”

– to słowa Ryszarda Białousa, ps. Jerzy (dowódca batalionu „Zośka”) o Andrzeju Romockim ps. Morro.

Działalność konspiracyjna

Andrzej Romocki urodził się 16 kwietnia 1923 r. w Warszawie. Od lat chłopięcych związany był z harcerstwem. W latach szkolnych należał do 21. Warszawskiej Drużyny Harcerskiej im. Gen. Ignacego Prądzyńskiego.

W konspiracji używał pseudonimów „Morro”, „Andrzej Morro”, „A. Morro”, „Kuguar Filozof”. W 1940 roku udzielał się w samokształceniowej organizacji podziemnej „PET”, złożonej z kół młodzieżowych, a jednym z nich, działającym na Mokotowie, kierował Andrzej. W 1942 roku organizacja ta weszła w skład Szarych Szeregów. Najpierw działał w Organizacji Małego Sabotażu „Wawer”, a następnie „Morro” został przyjęty do Grup Szturmowych.

W maju 1943 roku stanął na czele czwartej drużyny „SAD-400”, Hufca „Sad” („Sabotaż i Dywersja”). W grudniu tego samego roku objął dowództwo 2. kompanii „Rudy” w batalionie „Zośka”.

W 1941 roku Andrzej Romocki ukończył na tajnych kompletach Prywatne Liceum Towarzystwa Ziemi Mazowieckiej, na wydziale matematyczno-fizycznym. Maturę zdał z wynikiem bardzo dobrym. Następnie podjął studia w tajnej Szkole Głównej Handlowej, ale po dwóch latach zdecydował się przerwać naukę.

Uczestniczył w działaniach dywersyjnych, m.in. „Taśmie”, w ramach której dowodził akcją w Sieczkach, przeprowadzoną nocą z 20 na 21 sierpnia 1943 r. Żołnierze Grup Szturmowych zlikwidowali wtedy niemiecką strażnicę graniczną (na okupacyjnej granicy Generalnej Guberni). Niestety, w trakcie tej walki poległ ppor. Tadeusz Zawadzki, ps. Zośka. W maju 1944 r. „Morro” ukończył podchorążówkę Kedywu Komendy Głównej „Agricola” i otrzymał stopień plutonowego podchorążego.

Powstanie Warszawskie

W czasie Powstania Warszawskiego dowodzona przez niego 2. kompania „Rudy” walki rozpoczęła na Woli, zdobywając tam dwa czołgi niemieckie. 5 sierpnia 1944 r. zajęła tzw. Gęsiówkę, obóz

niemiecki, z którego uwolniono ok. 350 więźniów.

Następnie brała udział w bojach o wolskie cmentarze. Andrzej Romocki otrzymał wówczas Srebrny Krzyż Orderu *Virtuti Militari* (V klasy). Na skutek nacierających sił niemieckich jego oddział musiał jednak wycofać się z Woli, kontynuując walkę na Starówce. 19 sierpnia „Morro”, na skutek eksplozji pocisku, uległ lekkiemu poparzeniu. Pod koniec sierpnia, w trakcie przebiegania przez ulicę Senatorską, został ponownie ranny.

Kompania „Rudy”, pod koniec zmagania o Starówkę, została odcięta od pozostałych oddziałów. Dopiero nocą z 30 na 31 sierpnia 1944 r. powstańcy, przebrani w niemieckie mundury, z Ogrodu Saskiego przez pozycje wroga przeszli do Śródmieścia, nie ponosząc przy tym żadnych strat. Andrzej Romocki otrzymał awans na porucznika oraz Krzyż Walecznych. Kompania „Rudy” brała później udział w walkach na Czerniakowie.

Andrzej Romocki „Morro” poległ 15 września 1944 r. przy ulicy Solec, kiedy próbował nawiązać kontakt z patrolem 1. Armii Wojska Polskiego. Miał 21 lat.

Po śmierci został awansowany na stopień kapitana i odznaczony, kolejny raz, Krzyżem Walecznych. Po wojnie ciało Andrzeja Romockiego ekshumowano i przeniesiono na Cmentarz Wojskowy na Powązkach w Warszawie, a następnie pochowano w Kwaterze Harcerskiego Batalionu Armii Krajowej „Zośka”, obok jego młodszego brata, Jana, ps. Bonawentura, który zginął 18 sierpnia 1944 r. w szpitalu powstańczym na ul. Miodowej 23, w czasie bombardowania.

W 2019 r. Andrzej Romocki otrzymał pośmiertnie Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Młodzież, Okupacja niemiecka, Powstanie warszawskie

Biografie

Andrzej Romocki, pseudonim Andrzej Morro, Milanówek, 1944 r. (fot. z zasobu AIPN)